

ACADEMIA REPUBLICII POPULARE ROMÎNE
INSTITUTUL DE ARHEOLOGIE

STUDII SI CERCETĂRI DE
ISTORIE VECHE

1

ANUL XII

1961

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

ACADEMIA REPUBLICII POPULARE ROMÎNE
INSTITUTUL DE ARHEOLOGIE

P.228¹

STUDII ȘI CERCETĂRI
DE
ISTORIE VECHE

1

ANUL XII

1961

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

— COMITETUL DE REDACȚIE —

Acad. EM. CONDURACHI, *redactor responsabil*: D. BERCIU,
MARIA COMȘA, academician C. DAICOVICIU, VLADIMIR
DUMITRESCU, MIRCEA D. MATEI, *secretar științific*, BUCUR
MITREA. I. NESTOR, membru corespondent al Academiei
R. P. R., C. S. NICOLĂESCU-PLOPSOR, M. PETRESCU-
DÎMBOVIȚA, D. M. PIPPIDI, DORIN POPESCU, GH.
ȘTEFAN, membru corespondent al Academiei R.P.R., RADU
VULPE, *membri*; ANA MATROSENCO, *secretar de redacție*.

STUDII ȘI CERCETĂRI DE ISTORIE VECHE

APARE DE 2 ORI PE AN

Redacția: INSTITUTUL DE ARHEOLOGIE

București, str. I. C. Frimu 11

STUDII ȘI CERCETĂRI DE ISTORIE VECHE

Tomul XII, nr. 1

1961

S U M A R

STUDII

	<u>Pag.</u>
MARIA BITIRI, Vetrele paleolitice în România	7
N. VLASSA, O contribuție la problema legăturilor culturii Tisa cu alte culturi neolitice din Transilvania	17
D. M. PIPPIDI, Despre o ipoteză a lui Patsch privind istoria Moesiei în sec. I e.n.	25
EM. CONDURACHI, Unele probleme ale sfîrșitului orînduirii sclavagiste în istoriografia contemporană	35
VLADIMIR DUMITRESCU, O nouă mărturie a prezenței hunilor în Muntenia: fragmentul de diademă de aur de la Dulceanca	55

DISCUȚII ȘI NOTE

C. S. NICOLĂESCU-PLOPSOR, Fenomenele periglaciale și stratigrafia paleoliticului	65
D. M. PIPPIDI, Problema sclavajului greco-roman la cel de-al XI-lea congres internațional de științe istorice	75
EXSPECTATUS BUJOR, Depozitul de amfore de la Islam Geaferca	85
ION BERCIU și AL. POPA, Marcus Valerius Maximianus, Legatus Augusti Legionis XIII Geminae	93
MARIA COMĂA, Două fibule digitate descoperite în Oltenia	105
EUGEN COMĂA, Două ulcioare din epoca feudală timpurie descoperite la Poarta Albă	109
BAKÓ GÉZA, Contribuții la istoria Transilvaniei de sud-est din secolele XI—XIII	113
MIRCEA D. MATEI și ST. OLTEANU, Noi date cu privire la dezvoltarea meșteșugurilor în Suceava feudală	121

CRONICA

DORIN POPESCU, Săptările arheologice din Republica Populară Română în anul 1960	133
B. MITREA, Descoperiri recente și mai vechi de monede antice și bizantine în Republica Populară Română	144

RECENZII .....

155

LISTA PRESCURTĂRILOR FOLOSITE ÎN REVISTĂ .....

187

ÉTUDES ET RECHERCHES D'HISTOIRE ANCIENNE

Tome XII, n° 1

1961

S O M M A I R E

ÉTUDES

	<u>Page</u>
MARIA BITIRI, Les foyers paléolithiques en Roumanie.....	7
N. VLASSA, Contribution à l'étude des relations de la civilisation de Tisa avec d'autres civilisations néolithiques de Transylvanie.....	17
D. M. PIPPIDI, A propos d'une hypothèse de Patsch relative à l'histoire de la Mésie au I ^{er} siècle de notre ère	25
EM. CONDURACHI, Quelques problèmes relatifs à la phase finale de la société esclavagiste, traités dans l'historiographie contemporaine	35
VLADIMIR DUMITRESCU, Un nouveau témoignage de la présence des Huns en Valachie: le fragment de diadème en or de Dulceanca	55

DISCUSSION ET NOTES

C. S. NICOLAESCU-PLOPSOR, Les phénomènes périglaciaires et la stratigraphie du paléolithique	65
D. M. PIPPIDI La question de l'esclavage gréco-romain au XI ^e Congrès International des Sciences Historique	75
EXSPECTATUS BUJOR, Le dépôt d'amphores d'Islam Geaferca	85
ION BERCIU et AL. POPA, Marcus Valerius Maximianus, Legatus Augusti Legionis XIII Geminae	93
MARIA COMŞA, Deux fibules digitées découvertes en Olténie	105
EUGEN COMŞA, Deux brocs de la haute époque féodale découverts à Poarta Albă	109
BAKÓ GÉZA, Contribution à l'histoire du sud-est de la Transylvanie aux XI ^e —XIII ^e siècles	113
MIRCEA D. MATEI et ST. OLTEANU, Nouvelles données concernant le développement de l'artisanat à Suceava pendant l'époque féodale	121

CHRONIQUE

DORIN POPESCU, Les fouilles archéologiques en République Populaire Roumaine au cours de l'année 1960	133
B. MITREA, Découvertes récentes et plus anciennes de monnaies antiques et byzantines en Roumanie	144

COMPTE RENDUS .....

LISTE DES ABRÉVIATIONS UTILISÉES DANS LA REVUE.....

155

187

ТРУДЫ И ИССЛЕДОВАНИЯ
ПО
ДРЕВНЕЙ ИСТОРИИ

Том XII, № 1

1961

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ

МАРИЯ БИТИРИ, Палеолитические очаги в Румынии.....	7
Н. ВЛАССА, К вопросу о связях между культурой Тисса и другими неолитическими культурами в Трансильвании	17
Д. М. ПИППИДИ, • гипотезе Патша в связи с историей Мезии в I в.н.э.	25
Э. КОНДУРАКИ, Некоторые проблемы конца рабовладельческого строя в современной историографии	35
В. ДУМИТРЕСКУ, Новое свидетельство о бытованиях гуннов в Вала- хии: часть золотой диадемы из Дулчанки	55

ДИСКУССИИ И ЗАМЕТКИ

К. С. НИКОЛЭСКУ-ПЛОПШОР, Приледниковые явления и стра- тиграфия палеолита	65
Д. М. ПИППИДИ, Вопрос о рабстве в Греции и Риме на XI Между- народном съезде историков	75
Э. БУЖОР, Клад амфор в Исламе Джадерка	85
И. БЕРЧУ и А. ПОПА, Марк Валерий Максимиан — легат Августа XIII легиона <i>Gemina</i>	93
М. КОМША, Две пальчатые фибулы, найденные в Олтепии.....	105
Е. КОМША, Два небольших кувшина раннефеодального периода, най- дены в Поарта Алба	109
БАКО ГЕЗА, К истории юго-восточной Трансильвании в XI—XIII вв.	113
М. Д. МАТЕЙ и Ш. ОЛТЯНУ, Новые сведения о развитии ремесел в Сучаве в эпоху феодализма	121

ХРОНИКА

Д. ПОПЕСКУ, Археологические раскопки в РНР в 1960 г.....	133
Б. МИТРЯ, Новейшие и более давние открытия античных и византий- ских монет в РНР	144

РЕЦЕНЗИИ .....

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ В ЖУРНАЛЕ СОКРАЩЕНИЙ

155

187

